

Et godt Middel til at forebygge Brand i Hvede.*)

I Aaret 1791 overtog jeg min Faders Landeiendom i "Erzgebirg," og, da han til forskjellige Tider havde forsøgt at dyrke Winterhvede og det ikke uden Held, var det naturligt, at jeg, som en ung Landmand, der havde Lyst til at anstille Forsøg, henvendte min Opmærksomhed fortrinlig paa denne Gjenstand, jo mere jeg følte mig tiltrukken af det for mig hidtil aldeles Usædvanlige i de lokale Forhold. Jeg saaede derfor hvert Aar Winterhvede, og da Høsten intet Aar mislykkedes for mig, dyrkede jeg fra Tid til anden stedse mere deraf, forsaavidt Forholdene tillode det. Min Fader havde kalket Sædehveden, og jeg brugte ligeledes i de første Aar den samme Forsigtighedsregel, da jeg ikke var aldeles fri for Brand i Kornet, om jeg end saa mig meget mindre hjemstøgt deraf end Andre. Sildigere, omtrent i Aaret 1800, erfarede jeg af en gammel Bonde, at han betjente sig af blaa Vitriol til sin Sommerhvedesæd, og aldrig leed af Brand. Da jeg var begjærlig efter at erfare, om dette mig allerede af Skrifter bekjendte Middel virkelig var probat, og om det viste sig ligesaa virksomt med Hensyn til Winterhveden, anvendte jeg det ved den næste Sæd, og som en

*) Af Pohls Archiv der deutschen Landwirthschaft.

Følge heraf viste der sig ved Høsten ikke det ringeste Spor af Brand.

Siden den Tid betjente jeg mig hver Gang af den blaa Vitriol ved min Hvedesæd, og jeg kan forsikre, uden i mindste Maade at træde Sandheden for nær, at jeg indtil Aaret 1807, da jeg traf mig tilbage fra Landbruget, aldrig har haft Brand i Hveden, men for største Delen havde en vel lykkelig, ja selv undertiden en udmærket Høst. Det var især paafaldende og noget ganske usædvanligt for denne Egn, at min Hvede, hvad Qualiteten angik, ikke stod tilbage for den, som dyrkes i de lavere Egne af Sachsen, ja undertiden endog blev af Kjøberne foretrukket for denne, medens derimod den Rug, som dyrkes i denne Egn, er i ethvert Tilfælde 15 til 18 Procent ringere end den nederlandske og böhmske.

Om min Maade at dyrke Hveden paa kan have bidraget til, at den er lykkedes bedre, tør jeg ikke afgjøre, men jeg har anseet mig forpligtet til at anføre den, for at maaskee en eller anden Landsmand i høitliggende Egne kunde føle sig opfordret til at efterligne den.

Jeg saaede nemlig min Hvede stedse kun efter Hør, paa Jord, som havde baaret to Afgrøder iforveien, gav Hveden det Halve af den sædvanlige Gjødning og pløiede kun en Gang dertil. Efter reen Brak har jeg, ved gjentagne Forsøg, aldrig faaet saa fortrinlig Hvede som efter Hør; med Rugen var derimod det aldeles Modsatte Tilfældet.

Til Hvedesæd betjente jeg mig uden Undtagelse af det foregaaende Mars Uol, som jeg behandlede med Omhu, og, da mine Loster ikke vare frie for den hvide Kornmaddike, sædvanlig indtil Saaetiden, lod være at kaste saa den forblev i Avnerne.

Hvad den omtalte Tilberedning angaaer, da tog jeg dertil 3 Lod Vitriol til hver Skjeppe (Dresdener Maal*), opløste den i 3 Dresdener Kander**) varmt Vand og besugtede dermed Hvedesæden Dagen før den skulde saaes. Til Saaeningen valgte jeg Tiden fra medio Septbr. til den 10de October. En sildigere Saaening af denne og anden Vintersæd lyktes i Bjerg-egnene aldrig saa godt, som den, der skeer i hiin Tid.

Om det nu virkelig er den blaa Vitriol, som hindrer Branden fra at hjemføge Hveden, det hverken kan eller vil jeg paastaae; derimod kan jeg, om fornødent gjøres, bevise med Vidner, at jeg i det ovennævnte Tidrum har været aldeles fri for Brand.

*) 100 Lønder dansk ere liig $129\frac{1}{2}$ Dresdener Skjeppe.

**) 100 Potter dansk ere liig $103\frac{17}{100}$ Dresdener Kander.
